

HEERHUGOWAARD

Raadsvergadering	22 januari 2008
Besluit	CF
Voorstelnummer	RB2009-063

Agendanr. : 09
 Voorstelnr. : 2009-063
 Onderwerp : Aanpassing artikelen 1, 9 en 11 'Verordening begraafplaatsen gemeente Heerhugowaard 2008'

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 21 april 2009

Beknopt voorstel

De Raad wordt voorgesteld om de artikelen 1, 9 en 11 van de 'Verordening begraafplaatsen gemeente Heerhugowaard 2008' te wijzigen, conform de regeling welke als bijlage is gevoegd bij bijgaand raadsbesluit.

Toelichting

Uw Raad heeft in uw vergadering van 22 januari 2008 de Verordening begraafplaatsen vastgesteld. Hierop worden enkele wijzigingen voorgesteld.

De belangrijkste wijzigingen betreffen de volgende onderwerpen:

- het in gebruik nemen van het aangelegde foetusgraf op de begraafplaats aan de Krusemanlaan.
- het in gebruik nemen van het herdenkingsmonument voor foetussen die zijn begraven in het foetusgraf op de gemeentelijke begraafplaats.
- het formaliseren van het gebruik van het herdenkingsmonument voor overledenen waarvan de stoffelijke overschotten geruimd zijn en van het herdenkingsmonument voor overledenen waarvan de as verstrooid is op de gemeentelijke begraafplaats.
- het corrigeren van enkele kleine onjuistheden.

Bij bijgaand raadsbesluit is de voorgestelde nieuwe tekst van de artikelen 1, 9 en 11 gevoegd. De wijzigingen zijn gearceerd weergegeven.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

De secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Stadsbeheer d.d. 4 juni 2009

Akkoordstuk

Gewijzigde artikelen 1, 9 en 11 van de 'Verordening Begraafplaatsen gemeente Heerhugowaard 2008'

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. **begraafplaatsen**: de gemeentelijke begraafplaatsen aan de Krusemanlaan en de Kerkweg;
- b. **eigen graf**: een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  1. het doen begraven en begraven houden van stoffelijke overschotten;
  2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
  3. het doen verstrooien van as;
- c. **eigen kindergraf**: een graf waarvoor aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  1. het doen begraven en begraven houden van een kind tot de leeftijd van 12 jaar;
  2. het doen bijzetten en bijgezet houden van een asbus met of zonder urn;
  3. het doen verstrooien van as;
  4. de omvang van een eigen kindergraf is beperkt tot het doen begraven van één lijkst of asbus en wordt daarmee in omvang respectievelijk uitvoering gelijkgesteld aan een algemeen kindergraf;
- d. **algemeen graf**: een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van stoffelijke overschotten;
- e. **algemeen kindergraf**: een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot:
  1. het doen begraven en begraven houden van een kind tot de leeftijd van 12 jaar;
  2. het doen bijzetten en bijgezet houden van een asbus met of zonder urn;
  3. het doen verstrooien van as;
  4. de omvang van een algemeen kindergraf is beperkt tot het doen begraven van één lijkst of asbus en wordt daarmee in omvang respectievelijk uitvoering gelijkgesteld aan een eigen kindergraf;
- f. **eigen urnengraf**: een graf, grafkelder daaronder begrepen, waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
  2. het doen verstrooien van as;
- g. **urn**: een voorwerp ter berging van een of meer asbussen;
- h. **asbus**: een bus ter berging van as van een overledene;
- i. **verstrooiingsplaats**: een permanent aangewezen plaats waarop as wordt verstrooid;
- j. **grafbedekking**: gedenkteken en grafbeplanting op een graf;
- k. **beheerder**: de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaatsen of degene die hem vervangt;
- l. **rechthebbende**: de rechthebbende op een eigen graf.
- m. **eigen urnennis**: een nis waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
- n. **foetusgraf**: een verzamelgraf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt nagedachtenis aan overledenen. geboden tot het doen begraven van foetussen jonger dan 24 weken zwangerschap.
- o. **Herdenkingsmonument**: een monument waarop naamplaatjes kunnen worden aangebracht ter nagedachtenis aan overledenen.

Artikel 9 Over te leggen stukken

1. Begroving mag slechts geschieden indien van tevoren het verlof tot begraven is overgelegd aan de beheerder.
- 1a. Begroving van foetussen mag slechts geschieden indien van tevoren een verklaring van een arts is overgelegd waarin staat dat de foetus jonger dan 24 weken zwangerschap is.
2. Indien de begraving of de bezorging van as in een eigen graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden overgelegd ondertekend door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door degene die in de uitvaart voorziet.
3. Begroving of bijzetting in een eigen graf waarvan de uitgiftetermijn binnen de wettelijke minimum grafrusttermijn afloopt, kan alleen plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van de uitgiftetermijn met een zodanige periode dat de alsdan resterende uitgiftetermijn ten minste gelijk is aan de wettelijke minimum grafrusttermijn. De verlenging dient te worden aangevraagd door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door een van de andere personen, genoemd in artikel 16, tweede lid.
4. De in het vorige lid bedoelde periode van verlenging wordt naar boven afgerond op gehele jaren;
5. De beheerder onderzoekt de genoegzaamheid van de overgelegde stukken.

Artikel 11 Indeling graven en asbezorging

1. Op de begraafplaats(en) kunnen worden uitgegeven:
  - a. eigen (kinder)graven, eigen urnengraven en eigen urnennissen;
  - b. algemene (kinder)graven;
  - c. naamplaatjes voor op één van de herdenkingszuilen.
- 1a. Op de begraafplaats aan de Krusemanlaan wordt de gelegenheid gegeven tot het begraven van foetussen in het foetusgraf.
2. Het college bepaalt bij nader vast te stellen regels hoeveel stoffelijke overschotten en hoeveel asbussen met of zonder urnen er kunnen worden bijgezet in de graven c.q. nissen en hoeveel verstrooiingen van as er op of in de eigen graven kunnen plaatshebben. Zij bepaalt tevens de afmetingen en de uitgifteduur van de eigen graven. De uitgifteduur kan niet korter zijn dan de minimumtermijn vastgesteld in de Wet op de lijkbezorging.

De gewijzigde artikelen uit 'Uitvoeringsbesluit graven, asbezorging. Asverstrooiing en Gedenktekens 2008'

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Deze nadere regels verstaan onder:

Begraafplaatsen:

- a. De gemeentelijke begraafplaats aan de Krusemanlaan;
- b. De gemeentelijke begraafplaats aan de Kerkweg;

Eigen graf:

Een graf bij de gemeente in beheer waarvoor aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:

- Het doen begraven en begraven houden van stoffelijke overschotten;
- Het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
- Het doen verstrooien van as;

Eigen kindergraf:

Een graf bij de gemeente in beheer waarvoor aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:

- Het doen begraven en begraven houden van het stoffelijke overschot van een kind tot de leeftijd van 12 jaar;
- Het doen bijzetten en bijgezet houden van een asbus met of zonder urn;
- Het doen verstrooien van as;
- De omvang van een eigen kindergraf is beperkt tot het doen begraven van één kist of asbus en wordt daarmee in omvang respectievelijk uitvoering gelijkgesteld aan een algemeen kindergraf;

Algemeen kindergraf:

Een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot:

- Het doen begraven en begraven houden van het stoffelijke overschot van een kind tot de leeftijd van 12 jaar;
- Het doen bijzetten en bijgezet houden van een asbus met of zonder urn;
- Het doen verstrooien van as;
- De omvang van een algemeen kindergraf is beperkt tot het doen begraven van één kist of asbus en wordt daarmee in omvang respectievelijk uitvoering gelijkgesteld aan een eigen kindergraf;

Algemeen graf:

Een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot:

- Het doen begraven en begraven houden van stoffelijke overschotten;
- Het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

Urnengraf:

Een graf bij de gemeente in beheer waarvoor aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen bevattende de as van overledenen;

Urnennis: een nis waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen bevattende de as van overledenen;

Urn:

Een voorwerp ter berging van één of meer asbussen;

Asbus:

Een bus ter berging van de as van één overledene;

Verstrooiingsplaats:

Een permanent aangewezen plaats op de begraafplaats Krusemanlaan waar as wordt verstrooid;

Grafbedekking:

Een gedenkteken op een graf, een verstrooiingsplaats of gedenkplaats;

Grafbeplanting:

Winterharde beplanting welke door de rechthebbende op een graf wordt aangebracht;

(Administratief) beheerder:

De ambtenaar die belast is voor de administratieve leiding van de begraafplaatsen of degene die hem vervangt;

Uitvoerder begraafplaats:

De ambtenaar die belast is met de dagelijkse gang van zaken op de gemeentelijke begraafplaatsen of degene die hem vervangt;

Rechthebbende:

De natuurlijke persoon of rechtspersoon, die het uitsluitend recht heeft verkregen tot het doen begraven in een eigen graf of het doen bijzetten in een eigen urnengraf;

Gebruiker:

De natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een recht op een ruimte in een algemeen graf is verleend, dan wel degene die redelijkerwijze geacht kan worden in diens plaats te zijn getreden;

Duurzame materialen:

Vaste, niet buigzame materialen van natuursteen, glas, hout, keramiek, kunststof en metaal, welke van nature of middels een daartoe speciale behandeling weersbestendig zijn, onderhoudsvrij zijn, niet breukgevoelig en welke bestaan uit één geheel en waarvan de praktische toepasbaarheid zoals opnemen, verplaatsen e.d. gewaarborgd is.

foetusgraf: een verzamelgraf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van foetussen jonger dan 24 weken zwangerschap.

Herdenkingsmonument: een monument waarop naamplaatjes kunnen worden aangebracht ter nagedachtenis aan overledenen.

Artikel 2 Indeling en uitgifte der graven

1. In de algemene graven wordt gelegenheid gegeven om stoffelijke overschotten te begraven voor de tijd van 10 jaren.
2. In de eigen graven wordt gelegenheid gegeven tot het begraven van ten hoogste 3 stoffelijke overschotten dan wel het plaatsen van 3 asbussen met of zonder urn of het verstrooien van as van 3 overledenen. De uitgifte termijn van eigen graven bedraagt 20 jaren.
- 2a. In het foetusgraf wordt gelegenheid gegeven om foetussen jonger dan 24 weken zwangerschap te begraven. Gezien de inrichting van het foetusgraf als verzamelgraf is hier geen sprake van een uitgifte termijn.
- 2b. Op de herdenkingsmonumenten wordt gelegenheid gegeven om naamplaatjes te laten plaatsen ter herinnering aan overledenen. De uitgiftetermijn van naamplaatjes bedraagt 10 jaren.
3. Indien naar oordeel van burgemeester en wethouders of de beheerder de ruimte van het graf het toelaat kan boven het in het vorige lid bedoelde aantal graven - geen urnengraven zijnde - het stoffelijke overschot van een levenloos geboren kind of dat van een kind niet ouder dan één jaar worden begraven.

Artikel 9a Maatvoering nis en sluitplaat urnennis

1. De urnennisen hebben een binnenmaat van 0,36 x 0,36 x 0,20 meter;
2. - de sluitsteen wordt door de gemeente verstrekt;
- de afmeting van de sluitsteen bedraagt 0,36 x 0,36 x 0,02 meter
- de belettering van de sluitsteen is vrij in achtning van hetgeen bepaald is in artikel 19 lid 5b van de Verordening begraafplaatsen gemeente Heerhugowaard 2005

Artikel 9b Naamplaatjes herdenkingsmonument

- 1) Naamplaatjes kunnen worden aangebracht op:
  - het herdenkingsmonument voor overledenen waarvan de stoffelijke overschotten geruimd zijn op de gemeentelijke begraafplaats;
  - het herdenkingsmonument voor overledenen waarvan de as verstrooid is op de gemeentelijke begraafplaats;
  - het herdenkingsmonument voor foetussen die zijn begraven in het foetusgraf op de gemeentelijke begraafplaats.
- 2) De naamplaatjes worden door de gemeente verstrekt en beletterd.
- 3) De woordkeuze is beperkt tot: de voorletters of de voornaam; de achternaam; de geboortedatum; de overlijdensdatum.

Nr. 2009-063

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2009

gelet op het advies van de commissie Stadsbeheer d.d. 3 juni 2009

b e s l u i t

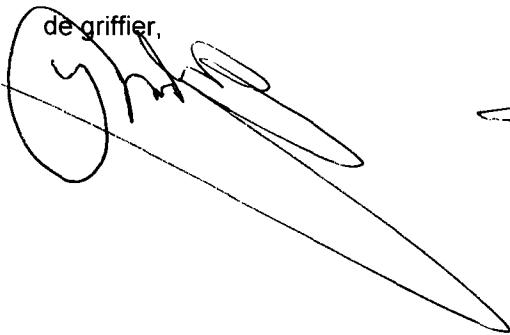
de 'Verordening begraafplaatsen gemeente Heerhugowaard 2008' in te trekken

de 'Verordening begraafplaatsen gemeente Heerhugowaard 2009' vast te stellen

Heerhugowaard, 23 juni 2009

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Verordening Begraafplaatsen Heerhugowaard 2009

Nr. 2009-063.

De raad van de gemeente Heerhugowaard
gelezen het voorstel van het college van 19 mei 2009 inzake het vaststellen van de
verordening begraafplaatsen Heerhugowaard 2009;
gelet op artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging en artikel 149 van de Gemeentewet;
gelezen het advies van de raadscommissie Stadsbeheer d.d. 3 juni 2009;
besluit vast te stellen de volgende verordening:
Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de
gemeente Heerhugowaard 2009.

Hoofdstuk I Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. begraafplaatsen: de gemeentelijke begraafplaatsen aan de Krusemanlaan en de Kerkweg;
- b. eigen graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  1. het doen begraven en begraven houden van stoffelijke overschotten;
  2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
  3. het doen verstrooien van as;
- c. eigen kindergraf: een graf waarvoor aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  1. het doen begraven en begraven houden van een kind tot de leeftijd van 12 jaar;
  2. het doen bijzetten en bijgezet houden van een asbus met of zonder urn;
  3. het doen verstrooien van as;
  4. de omvang van een eigen kindergraf is beperkt tot het doen begraven van één lijk of asbus en wordt daarmee in omvang respectievelijk uitvoering gelijkgesteld aan een algemeen kindergraf;
- d. algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van stoffelijke overschotten;
- e. algemeen kindergraf: een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot:
  1. het doen begraven en begraven houden van een kind tot de leeftijd van 12 jaar;
  2. het doen bijzetten en bijgezet houden van een asbus met of zonder urn;
  3. het doen verstrooien van as;
  4. de omvang van een algemeen kindergraf is beperkt tot het doen begraven van één lijk of asbus en wordt daarmee in omvang respectievelijk uitvoering gelijkgesteld aan een eigen kindergraf;
- f. eigen urnengraf: een graf, grafkelder daaronder begrepen, waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
  1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
  2. het doen verstrooien van as;
- g. urn: een voorwerp ter berging van een of meer asbussen;
- h. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;
- i. verstrooiingsplaats: een permanent aangewezen plaats waarop as wordt verstrooid;
- j. grafbedekking: gedenkteken en grafbeplanting op een graf;
- k. beheerder: de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaatsen of degene die hem vervangt;
- l. rechthebbende: de rechthebbende op een eigen graf.
- m. eigen urnennis: een nis waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

- n. foetusgraf: een verzamelgraf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van foetussen jonger dan 24 weken zwangerschap.
- o. herdenkingsmonument: een monument waarop naamplaatjes kunnen worden aangebracht ter nagedachtenis aan overledenen.

Artikel 2 Het beheer van de begraafplaatsen

Het beheer van de begraafplaatsen wordt gevoerd door het hoofd van de afdeling Stadsbedrijf, onder verantwoordelijkheid van het college. Onder toezicht van het bestuursorgaan worden één of meer daartoe aangewezen personen belast met:

- De aanwezige administratie van de begraafplaatsen;
- De dagelijkse leiding van de begraafplaatsen;
- Het onderhoud van de begraafplaatsen;
- Het delven en openen en sluiten van graven.

Hoofdstuk II Openstelling, orde en rust op de begraafplaats

Artikel 3 Openstelling begraafplaatsen

1. De begraafplaatsen zijn voor eenieder dagelijks toegankelijk gedurende door het college bij nadere regels vast te stellen tijden. Zij maakt deze tijden openbaar bekend.
2. Ter handhaving van de orde en rust op de begraafplaatsen kunnen de toegangen tijdelijk worden gesloten.
3. Het is verboden gedurende de tijd dat de begraafplaatsen niet voor het publiek geopend zijn, zich daarop te bevinden, anders dan voor het bijwonen van een begrafenis of de bezorging van as.

Artikel 4 Ordemaatregelen

1. Het is aan steenhouders, hoveniers en daarmee gelijk te stellen personen verboden, anders dan met toestemming van het college, werkzaamheden voor derden aan grafbedekkingen op de begraafplaatsen te verrichten.
2. Het is verboden met motorrijtuigen op de begraafplaatsen te rijden:
  - a elders dan op de daartoe aangewezen rijwegen. Motorrijtuigen zijn buiten de rijwegen (slechts) toegestaan voor begrafenissen of voor het vervoer van materialen;
  - b sneller dan 10 km per uur.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in de aanhef en onder a van het tweede lid.
4. Bezoekers, personeel van uitvaartondernemingen en personen die werkzaamheden op de begraafplaatsen hebben te verrichten, zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.
5. Degenen die zich niet aan de in het vierde lid bedoelde aanwijzing houden, moeten zich op eerste aanzegging van de beheerder van de begraafplaats verwijderen.

Artikel 5 Plechtigheden

1. Dodenherdenkingen, onthullingen van gedenktekens en dergelijke plechtigheden op de begraafplaats moeten vijf dagen tevoren worden gemeld aan de beheerder onder opgave van datum en uur van de plechtigheid en de wijze waarop de plechtigheid zal plaatsvinden.
2. De deelnemers aan de plechtigheid, bedoeld in het eerste lid moeten zich in het belang van de orde, rust en netheid houden aan de aanwijzingen van de beheerder.

Artikel 6 Opgravingen en ruimen

Het opgraven van stoffelijke overschotten en het ruimen van graven is slechts toegestaan indien daarbij geen andere personen aanwezig zijn dan degenen die met deze werkzaamheden zijn belast.

Hoofdstuk III   Voorschriften voor lijkbezorging

Artikel 7 Kennisgeving begraven en asbezorging, openen en sluiten van het graf

1. Degene, die wil doen begraven, as wil doen bijzetten of as wil doen verstrooien, geeft daarvan uiterlijk om 12.00 uur van de werkdag voorafgaande aan die waarop de begraafing, bijzetting of verstrooiing zal plaatsvinden, schriftelijk kennis aan de beheerder. De zaterdag geldt voor de toepassing van deze bepaling niet als werkdag. Indien de burgemeester toestemming heeft gegeven om het stoffelijke overschot binnen 36 uur na het overlijden te begraven moet de kennisgeving aan de beheerder zo tijdig mogelijk worden gedaan.
2. Het stoffelijke overschot dient bij aankomst op de begraafplaats te zijn voorzien van een identiteitskenmerk.
3. Het openen van een graf ter begraafing of voor het bezorgen van as, en het daarna sluiten van een graf, alsmede het bedienen van de hulpmiddelen mag uitsluitend geschieden door het personeel van de begraafplaats op aanwijzingen en onder toezicht van de beheerder. De nabestaanden kunnen deze werkzaamheden onder toezicht van de beheerder geheel of gedeeltelijk zelf verrichten indien zij hun wens daartoe uiterlijk om 12.00 uur van de voorafgaande werkdag mondeling of schriftelijk aan de beheerder hebben kenbaar gemaakt. De zaterdag geldt voor de toepassing van deze bepaling niet als werkdag. Zij dienen bij deze werkzaamheden de aanwijzingen van de beheerder op te volgen.

Artikel 8 Vervallen

Artikel 9 Over te leggen stukken

1. Begraafing mag slechts geschieden indien van tevoren het verlof tot begraven is overgelegd aan de beheerder.
- 1a. Begraafing van foetussen mag slechts geschieden indien van tevoren een verklaring van een arts is overgelegd waarin staat dat de foetus jonger dan 24 weken zwangerschap is.
2. Indien de begraafing of de bezorging van as in een eigen graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden overgelegd ondertekend door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door degene die in de uitvaart voorziet.
3. Begraafing of bijzetting in een eigen graf waarvan de uitgiftetermijn binnen de wettelijke minimum grafrusttermijn afloopt, kan alleen plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van de uitgiftetermijn met een zodanige periode dat de alsdan resterende uitgiftetermijn ten minste gelijk is aan de wettelijke minimum grafrusttermijn. De verlenging dient te worden aangevraagd door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door een van de andere personen, genoemd in artikel 16, tweede lid.
4. De in het vorige lid bedoelde periode van verlenging wordt naar boven afgerond op gehele jaren;
5. De beheerder onderzoekt de genoegzaamheid van de overgelegde stukken.

Artikel 9a

1. Het is verboden om een stoffelijke overschot te begraven in een zinken of andere metalen of kunststof (binnen)kist.
2. Het is verboden om een stoffelijke overschot te begraven met gebruikmaking van een lijkhoes die niet voldoet aan de voorwaarden van het Lijkomhuyselbesluit 1998.

3. Het is verboden om in een kist of ander omhulsel voorwerpen of objecten bij te sluiten die niet tot de kist of het stoffelijke overschot behoren, anders dan kleine verteerbare grafgiften.

Artikel 10 Tijden van begraven en asbezorging

1. De tijd van begraven en het bezorgen van as is:
op werkdagen van 09.00 tot 16.00 uur;
op zaterdag van 09.00 tot 14.00 uur;
2. Op nieuwjaarsdag, de christelijke tweede paas- en pinksterdag, de kerstdagen, hemelvaartsdag en de verjaardag van de Koningin, zijn de begraafplaatsen voor het begraven geopend als op zaterdag
3. Het college kan in bijzondere gevallen van deze tijden afwijken.

Hoofdstuk IV Indeling en uitgifte der graven

Artikel 11 Indeling graven en asbezorging

1. Op de begraafplaats(en) kunnen worden uitgegeven:
  - a. eigen (kinder)graven, eigen urnengraven en eigen urnennissen;
  - b. algemene (kinder)graven;
  - c. naamplaatjes voor op één van de herdenkingszuilen.
- 1a. Op de begraafplaats aan de Krusemanlaan wordt de gelegenheid gegeven tot het begraven van foetussen in het foetusgraf.
2. Het college bepaalt bij nader vast te stellen regels hoeveel stoffelijke overschotten en hoeveel asbussen met of zonder urnen er kunnen worden bijgezet in de graven c.q. nissen en hoeveel verstrooiingen van as er op of in de eigen graven kunnen plaatshebben. Zij bepaalt tevens de afmetingen en de uitgifteduur van de eigen graven. De uitgifteduur kan niet korter zijn dan de minimumtermijn vastgesteld in de Wet op de lijkbezorging.

Artikel 12 Vervallen

Artikel 13 Toewijzing tot begraven op de begraafplaats Kerkweg

1. Op begraafplaats aan de Kerkweg mogen slechts begravingen worden uitgevoerd, waarvan de overledene laatstelijk woonachtig was in het buurtschap Veenhuizen of in het verleden woonachtig is geweest en op grond daarvan een duidelijke betrokkenheid bestaat tot vermeld buurtschap zulks ter beoordeling van het college of de beheerder van de begraafplaats.
2. In bijzondere gevallen kan het college van het bepaalde in het vorige lid afwijken.

Artikel 14 Volgorde van uitgifte

1. De algemene- en eigen graven worden slechts voor directe begraving en in volgorde van ligging uitgegeven.
  - 1a. De urnennissen worden uitgegeven in een vooraf vastgelegd schema van volgorde.
2. Het college kan een eigen graf toewijzen anders dan voor directe begraving en buiten de volgorde van uitgifte, indien dit wegens de situatie op de begraafplaatsen niet bezwaarlijk is.

Artikel 15 Categorieën

Het college kan bij nader vast te stellen regels de algemene en eigen graven onderverdelen in categorieën. Zij bepaalt voor de verschillende categorieën de situering en oppervlakte.

Artikel 16 Termijnen eigen graven

1. Het college verleent, voorzover de daartoe bestemde ruimte van de begraafplaatsen zulks toelaat, op een daartoe bij hen schriftelijk in te dienen aanvraag, voor de tijd van twintig jaar het recht op een eigen graf. De termijn begint te lopen op de datum waarop het eigen graf is uitgegeven.
2. Het in het eerste lid van dit artikel bedoelde recht wordt op aanvraag van de rechthebbende verlengd telkens met een termijn van 10 jaren, mits de aanvraag vóór het verstrijken van de lopende termijn wordt ingediend.
3. Een recht als in dit artikel bedoeld, kan slechts aan één rechthebbende worden verleend ten behoeve van zichzelf en voor de personen genoemd in artikel 17, eerste lid. Verlening van het recht ten behoeve van een ander is slechts mogelijk indien daarvoor gewichtige redenen bestaan.

Artikel 17 Overschrijving van verleende rechten

1. Het recht op een eigen graf kan op aanvraag van de rechthebbende worden overgeschreven ten name van de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloedverwant of aanverwant tot en met de derde graad. Overschrijving op verzoek van de rechthebbende ten name van een ander dan de vorengenoemde personen is slechts mogelijk, indien daarvoor gewichtige redenen bestaan.
2. Na het overlijden van de rechthebbende kan het eigen graf worden overgeschreven op naam van de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad, mits de aanvraag hiertoe wordt gedaan binnen één jaar na het overlijden van de rechthebbende. Overschrijving ten name van een ander dan de in de vorige zin bedoelde personen is slechts mogelijk, indien daarvoor gewichtige redenen bestaan.
3. Indien na het overlijden van de rechthebbende de aanvraag tot overschrijving aan het college niet wordt gedaan binnen de in het tweede lid van dit artikel gestelde termijn, is het college bevoegd het recht op het eigen graf te doen vervallen.
4. Na het verstrijken van de in het tweede lid genoemde termijn van een jaar kan het college het eigen graf alsnog op naam stellen van een nieuwe rechthebbende, tenzij dit recht betrekking heeft op een eigen graf dat inmiddels is geruimd.

Artikel 18 Afstand doen van graven

Zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding kan de rechthebbende schriftelijk afstand doen ten behoeve van de gemeente van het recht op het eigen graf. Van de ontvangst van zodanige verklaring doen burgemeester en wethouders schriftelijk mededeling aan de rechthebbende.

Hoofdstuk V Grafbedekkingen

Artikel 19 Vergunning grafbedekking

1. Voor het hebben van een grafbedekking is een schriftelijke vergunning nodig van het college.
2. De rechthebbende van een eigen graf vraagt de vergunning voor het hebben van een grafbedekking aan.
3. Omtrent de wijze van aanvragen van de vergunning, de aard en de afmetingen van de grafbedekking en de wijze van aanbrengen kan het college nadere regels vaststellen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van de door hen vastgestelde nadere regels.
5. Het college kan de vergunning weigeren indien:
  - a. niet voldaan wordt aan de door hen vastgestelde nadere regels;
  - b. de grafbedekking afbreuk doet aan het aanzien van de begraafplaats;
  - c. de duurzaamheid van de materialen onvoldoende is;
  - d. de constructie van de grafbedekking ondeugdelijk is.
6. Het bepaalde in artikel 21, lid 4, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 20 Niet-blijvende grafbeplanting

Niet-blijvende beplanting op een graf die in een verwaarloosde staat verkeert kan door de beheerder worden verwijderd zonder dat aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding. Losse bloemen, planten, kransen en dergelijke kunnen, wanneer zij verwelkt zijn, door de beheerder worden verwijderd. Linten, siervazen en dergelijke voorwerpen worden gedurende twaalf weken ter beschikking gehouden van de rechthebbende indien deze daartoe tevoren een aanvraag heeft ingediend bij de beheerder.

Artikel 21 Verwijdering grafbedekking

1. De grafbedekking kan na het verstrijken van de graftermijn door het college worden verwijderd.
2. Het voornemen tot verwijdering van de grafbedekking wordt gedurende ten minste één jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop de grafbedekking zal worden verwijderd door middel van een op het te ruimen graf te plaatsen bordje met daarop een verwijzing naar de mededeling op het informatiebord door het college bekendgemaakt, tenzij het adres van de rechthebbende bij het college bekend is. In dat geval maakt zij aan hem uiterlijk een jaar voor het genoemde tijdstip per brief hun voornemen bekend.
3. Op grond van een daartoe door de rechthebbende bij het college ingediende aanvraag, blijft de grafbedekking na verwijdering nog gedurende twaalf weken ter beschikking van degene aan wie een vergunning als bedoeld in artikel 19 was verleend. De aanvraag kan worden ingediend gedurende de in het tweede lid genoemde termijn.
4. De grafbedekking vervalt aan de gemeente indien:
  - a. geen verzoek op grond van het derde lid is ingediend en de termijn waarbinnen dit verzoek had kunnen worden ingediend, is verstreken;
  - b. de grafbedekking niet binnen drie maanden nadat deze van het graf is verwijderd, is afgehaald.

Artikel 22 Onderhoud door de rechthebbende

1. De rechthebbende is verplicht de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen.
2. Indien hij nalaat de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen, kan het college de hiervoor in aanmerking komende voorwerpen of zo nodig de gehele grafbedekking doen verwijderen. Het verwijderde blijft gedurende twaalf weken ter beschikking van de rechthebbende en vervalt daarna aan de gemeente, zonder dat deze tot enige vergoeding verplicht is.
3. De verwijdering vindt niet plaats dan nadat de rechthebbende behoorlijk per brief is opgeroepen om te worden ingelicht over de toestand van de grafbedekking. De oproeping geschiedt door mededeling op het mededelingenbord op de begraafplaats als het adres van de rechthebbende niet bekend is. Bij het graf wordt een verwijzing naar de mededeling aangebracht.
4. Het college kan de rechthebbende per aanschrijving verplichten een beschadiging aan de grafbedekking te herstellen indien de beschadiging zodanig is dat deze naar het oordeel van het college het uiterlijk aanzien van de begraafplaats schaadt of indien de beschadiging van de grafbedekking gevaar op levert voor derden.

Artikel 23 Onderhoud door de gemeente

Het college voorziet in het schoonhouden en het na verzakking opnieuw stellen van het gedenkteken en in de zorg voor de winterharde beplantingen.

Hoofdstuk VI   Ruiming van graven, urnengraven en urnennissen

Artikel 24 Ruiming, bezorging van overblijfselen en as

1. Het voornemen van het college om een graf te ruimen wordt gedurende ten minste één jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop het graf geruimd zal worden door middel van een bij het te ruimen graf te plaatsen bordje met daarop een verwijzing naar de mededeling op het informatiebord ter kennis van de belanghebbenden gebracht, tenzij het adres van de rechthebbende op het graf aan hen bekend is. In dat geval deelt zij mee wanneer de termijn van uitgifte gaat verstrijken. Als de rechthebbende geen verzoek indient om de termijn te verlengen maakt zij uiterlijk één jaar voor het genoemde tijdstip per brief het voornemen tot ruiming bekend.
2. De bij de ruiming van het graf nog aanwezige overblijfselen van stoffelijke overschotten worden begraven en de as wordt verstrooid op een van de daartoe bestemde, afgesloten gedeelten van de begraafplaatsen.
3. Nabestaanden van een overledene die begraven is in een algemeen graf kunnen gedurende de in het eerste lid bedoelde termijn bij de beheerder een aanvraag indienen om bij ruiming de overblijfselen, indien mogelijk, bijeen te doen brengen voor herbegraving in een eigen graf op dezelfde begraafplaats of deze over te brengen naar elders.
Nabestaanden van een overledene waarvan een asbus al of niet met een urn is bijgezet in een algemeen graf kunnen bij de beheerder een aanvraag indienen om deze ter beschikking te houden voor herbegraving of verstrooiing elders.
4. De rechthebbende op een eigen graf, kan bij de beheerder een aanvraag indienen om de overblijfselen te doen verzamelen om deze opnieuw in dezelfde grafruimte te doen plaatsen dan wel om deze elders opnieuw te doen begraven.
De rechthebbende op een eigen urnengraf of urnennis kan bij de beheerder een aanvraag indienen de asbus ter beschikking te houden om elders bij te zetten of om de as te doen verstrooien.

Hoofdstuk VII   Vervallen

Artikel 25 Vervallen

Hoofdstuk VIII   In stand houden historische graven en opvallende grafbedekking

Artikel 26 Lijst

1. Het college houdt een lijst bij van graven die van historische betekenis zijn of waarvan de grafbedekking een opvallende kwaliteit heeft.
2. Alvorens tot ruiming van graven wordt overgegaan onderzoekt het college of er graven zijn die in aanmerking komen om op de lijst te worden bijgeschreven.
3. De gemeenteraad beslist over het ruimen van graven en het verwijderen van grafbedekkingen die op de in het eerste lid bedoelde lijst staan.

Hoofdstuk VIII   Inrichting register

Artikel 27 Voorschriften

1. Het college stelt voorschriften vast voor het register van de begraven stoffelijke overschotten en de bezorgde as.
2. Het register wordt bijgehouden door de beheerder.

Hoofdstuk IX   Bezwaren

Artikel 28   Indiening, behandeling en beslissing

Ingezetenen en in de gemeente een belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen kunnen omtrent feitelijke handelingen of het nalaten van feitelijke handelingen betreffende de begraafplaats bij het college van Burgemeester en wethouders bezwaar indienen. Het college maakt de beslissing terstond bekend aan de commissie voor de begraafplaatsen en de gemeenteraad.

Hoofdstuk X   Commissie voor de begraafplaatsen

Artikel 29   Benoeming leden en taken

1. De commissie voor de begraafplaatsen adviseert het college van Burgemeester en wethouders over de algemene aspecten van de begraafplaatsen en fungeert mede als vraagbaak respectievelijk als belangenbehartiger voor de nabestaanden ter zake onderwerpen aangaande de begraafplaats, het begraven, de gedenktekenen, de graven e.d.
2. De leden van de commissie voor de begraafplaatsen worden door de gemeenteraad benoemd. De voorzitter wordt in functie benoemd.
3. De commissie telt ten minste 5 leden.
4. Het college van Burgemeester en wethouders benoemen een ambtelijk secretaris en kunnen ambtelijke adviseurs aanwijzen.
5. Een lidmaatschap vervalt bij het niet langer bekleden van de functie waarin de benoeming heeft plaatsgevonden.
6. De beheerder heeft zitting in de commissie.
7. De commissie werkt volgens de bepalingen van een door haarzelf te maken reglement dat door het college van Burgemeester en wethouders wordt goedgekeurd.
8. De commissie vergadert minstens één keer per jaar.
9. De commissie-vergaderingen zijn openbaar.

Hoofdstuk XI   Slotbepalingen

Artikel 30   Intrekking oude regeling

De beheersverordening begraafplaatsen 2008, vastgesteld op 22 januari 2008, wordt ingetrokken.

Artikel 31   Overgangsbepaling

1. Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de beheersverordening begraafplaatsen 2008 gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning op grond van de beheersverordening begraafplaatsen 2008 is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening niet op de aanvraag is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.

Artikel 32   Strafbepaling

1. Hij die handelt in strijd met de inhoud van deze verordening begraafplaatsen Heerhugowaard 2009 kan worden gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
2. Overtreding van kunnen worden gestraft met een geldboete en/of openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 33 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 8 juli 2009.

Artikel 34 Citeertitel

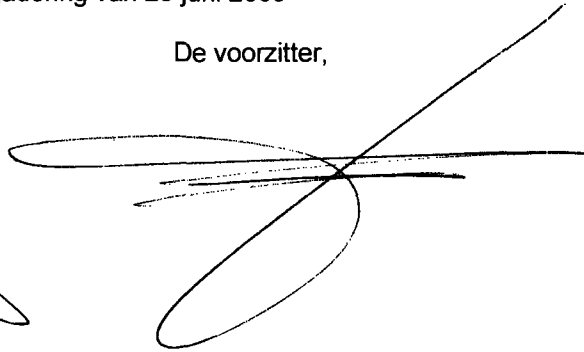
Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening begraafplaatsen gemeente Heerhugowaard 2009.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 23 juni 2009

De griffier,

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

De voorzitter,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, sweeping loop on the left and a long horizontal stroke extending to the right.

Toelichting verordening begraafplaatsen 2009

A. Algemene toelichting op de verordening begraafplaatsen 2009

1. De verordenende bevoegdheid

1.1 Begraafplaats op grondgebied van de eigen gemeente

In artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet is bepaald dat gemeentelijke verordeningen door de raad worden vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of burgemeester is toegekend. Ingevolge artikel 149 van de Gemeentewet maakt de raad de verordening die hij in het belang van de gemeente nodig acht. Sinds de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur op 7 maart 2002 zijn in de gemeente de bevoegdheden van de raad en het college ontvlecht. In het kader van de ontvlechting van raad en college zijn de bestuursbevoegdheden van de Gemeentewet geconcentreerd bij het college en zijn de kaderstellende en controlerende bevoegdheden van de raad versterkt.

De grondslag voor de verordenende bevoegdheid voor begraafplaatsen berust op artikel 149 van de Gemeentewet. Daarnaast moet worden genoemd artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging dat een verordening eist voor de dagen en uren dat de gemeente gelegenheid moet geven tot begraven.

2. Gemeentelijk begraafplaatsenbeleid

2.1 Inleiding

De verordening begraafplaatsen 2009 bevat verschillende regels die de gemeente hanteert voor de instandhouding en de dienstverlening op de gemeentelijke begraafplaatsen. In dit hoofdstuk schenken wij aandacht aan enkele van deze regels.

2.2 Gemeentelijke verantwoordelijkheid en regelgeving

De burgers hebben vaak een emotionele betrokkenheid met de begraafplaatsen en alles wat zich daarop afspeelt. Daarbij stelt de dienstverlening hen voor financiële lasten. Dit maakt het nodig om de rechten en verplichtingen duidelijk vast te leggen. Er is naar gestreefd om overbodige regelgeving te voorkomen en procedures kort te houden. De beheerder van de begraafplaats wordt aangewezen voor contacten met de burgers voor bijvoorbeeld het in ontvangst nemen van diverse aanvragen.

De verantwoordelijkheid van de gemeente voor de gemeentelijke begraafplaatsen kan worden vergeleken met de verantwoordelijkheid die zij heeft bij de zorg voor andere collectieve voorzieningen zoals wandelgebieden en fietspaden. De verschillende aspecten van de begraafplaatsen vragen in bestuurlijk opzicht om een speciale aanpak.

Daarom is reeds besloten om bij de gemeentelijke begraafplaatsen deskundigen te betrekken door een commissie voor de begraafplaatsen (artikel 84 van de gemeentewet) in te stellen die het college over de algemene aspecten van de begraafplaats en over de uitvoeringsbesluiten kan adviseren.

De waarde die aan de begraafplaatsen wordt toegekend maakt het voorts nodig dat er een inventarisatie wordt samengesteld van de historische en culturele waarden die op de begraafplaats aanwezig zijn.

Voor de dienstverlening op begraafplaatsen is sprake van een uitgebreid voorzieningenpakket. De regeling noemt algemene en eigen graven en bestemmingen voor as. Hiermee wordt voldaan aan de behoeften die de samenleving in verband met het bezorgen van de doden vraagt.

Het is voor nabestaanden, voor uitvaartondernemers, hoveniers en steenhouwers begrijpelijkerwijs gewenst als de overboeking van een grafruimte of de goedkeuring van een grafbedekking snel kan verlopen. Daarom kunnen de aanvragen om grafuitgiften en vergunningen voor grafbedekking het best worden ingediend bij de beheerder van de begraafplaats. Door mandaat van de beslissingsbevoegdheid aan de beheerder kunnen de verzoeken door hem worden behandeld en afgewikkeld onder verantwoordelijkheid van het college.

2.3 Algemene graven

De positie van hen die kiezen voor een plaats in een algemeen graf wordt verbeterd. De nadere regels van burgemeester en wethouders bevatten een aanbod van plaatsen in algemene graven voor 10 jaar. Verder wordt de mogelijkheid om bij ruiming van algemene graven de stoffelijke resten beschikbaar te houden voor herbegraving elders uitdrukkelijk genoemd.

2.4 Ordemaatregelen

Op de begraafplaatsen moet orde, rust en netheid bestaan. Daarom bevat de beheersverordening gedragsvoorschriften voor hen die van de begraafplaats gebruikmaken. Dit kunnen bezoekers, uitvaartondernemers, hoveniers of steenhouwers zijn. Personen die zich niet gedragen volgens de aanwijzingen van de beheerder, kunnen door hem van de begraafplaats worden verwijderd. Tegen overtreding van de ordevoorschriften is straf bedreigd. De politie kan als gevolg van de strafbedreiging tegen ordeverstoringen optreden en zo nodig proces verbaal opmaken.

Uitdrukkelijk is vastgesteld dat bij opgraving van een lichaam of bij ruiming van een of meer graven alleen de personen aanwezig mogen zijn die met de werkzaamheden zijn belast.

2.5 Verplichte verlenging

Het gebeurt veelvuldig dat in eigen graven begravingen, bijzettingen of asbezorging plaatsvinden betrekkelijk kort voor het aflopen van de uitgiftetermijn. Daarom is vastgelegd dat in dergelijke gevallen begraving of bijzetting alleen kan plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van de uitgiftetermijn. Uiteraard zal die verlenging dan een periode moeten omvatten die de alsdan resterende uitgiftetermijn ten minste gelijk maakt aan de wettelijke minimumtermijn voor het ruimen van graven.

2.6 Overboeking van een eigen graf

Het recht op een eigen graf wordt verleend door een beschikking van het college. Hierin wordt aan de aanvrager het uitsluitend recht gegeven om stoffelijke overschotten in een bepaald graf te doen begraven. In juridisch opzicht is een vergelijking mogelijk met de vergunning om standplaats in te nemen op de openbare weg. De koopman mag op een bepaalde plaats staan. Net als bij de standplaatsvergunning steunt het recht om stoffelijke overschotten in een bepaald graf te begraven, in de praktijk aangeduid als 'eigen graf', op een persoonlijke beschikking. De eigenaar kan zijn recht dus niet verkopen.

Het recht kan op verzoek van de rechthebbende wel worden overgeschreven op een ander. De kring van de nieuwe rechthebbende wordt in beginsel beperkt tot de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloedverwant tot en met de derde graad. De achtergrond van deze beperking is gelegen in het feit dat de schaarste aan eigen graven op de begraafplaats kan leiden tot het 'opkopen' van graven door willekeurige derden.

Ervaringen in gemeenten hebben geleerd dat een dergelijke ontwikkeling verre van denkbeeldig is. Het is ongewenst daaraan medewerking te verlenen. Het spreekt daarbij vanzelf dat de mogelijkheid open blijft dat ook een ander dan een familielid of levenspartner als nieuwe rechthebbende wordt aangewezen.

2.7 Voorschriften grafbedekking

Het aanzien van begraafplaatsen kan chaotisch worden als elke regelgeving ontbreekt. Het andere uiterste, een strak keurslijf van bepalingen die elke persoonlijke of kunstzinnige uiting aan

banden legt of onmogelijk maakt, moet worden voorkomen. Het uitvoeringsbesluit grafbedekkingen geeft de burgers de nodige vrijheid; het beperkt zich tot het aangeven van de materiaalkeuze, te weten duurzame materialen, en de maximale afmetingen voor grafbedekkingen. Binnen die afmetingen zijn de betrokkenen in beginsel vrij in de vormgeving van de grafbedekking. Dit model beperkt zich tot enige algemene eisen waaraan grafbedekkingen moeten voldoen:

- de grafbedekking mag geen afbreuk doen aan het aanzien van de begraafplaats;
- de duurzaamheid van de materialen moet voldoende zijn;
- de constructie moet deugdelijk zijn;
- de grafbedekking moet voldoen aan de door burgemeester en wethouders gegeven nadere regels.

Als er door de rechthebbende geen grafbedekking wordt aangebracht zal wel moeten worden aangeduid dat er een overledene begraven ligt om te voorkomen dat bezoekers ongewild over het graf lopen. Uit een aanduiding bij het graf en de administratie zal voorts moeten blijken welke overledene daar begraven is.

2.8 Verplicht onderhoud

De beheersverordening stelt verplicht dat enkele handelingen van het onderhoud, zoals het onderhoud van blijvende grafbeplanting en het jaarlijks schoonmaken en stellen van het gedenkteken, van gemeentewege worden verzorgd. Een verplicht onderhoud van gemeentewege komt het aanzien van de begraafplaatsen ten goede. Voor het verplicht onderhoud wordt een bedrag in rekening gebracht bij de rechthebbende op het graf. De gemeente kan hiermee deze kosten van onderhoud verhalen.

Naast het minimum aan onderhoud van gemeentewege zijn de rechthebbenden op eigen graven, gezien de aard en de omvang en de lange tijdsduur dat deze graven bestaan, verplicht hun grafbedekkingen behoorlijk te onderhouden en zo nodig te herstellen. Indien er sprake is van verwaarlozing van de grafbedekking kan de beheerder van de begraafplaats de nabestaande aanspreken en sommeren tot het overgaan van herstelwerkzaamheden aan de grafbedekking.

2.9 Het ter beschikking van een kerkgenootschap gestelde deel

De wet geeft aan de kerkgenootschappen die daarom vragen het recht op een afzonderlijk deel van de gemeentelijke begraafplaats. Op de twee gemeentelijke begraafplaatsen is er vooralsnog geen ruimte beschikbaar gesteld aan kerkgenootschappen.

B Artikelsgewijze toelichting

1. Toelichting op enkele bepalingen van de verordening begraafplaatsen 2009

Artikel 1

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 2

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 3

Lid 3 van dit artikel is geïntroduceerd met het oog op de strafbaarstelling van personen die zich op de begraafplaats bevinden buiten de uren van openstelling voor bezoekers.

Artikel 4

Steenhouwers en hoveniers moeten zich er steeds van bewust zijn dat hun werkzaamheden storend kunnen zijn voor rouwende nabestaanden en tijdens uitvaartplechtigheden. De toestemming om werkzaamheden op de begraafplaats te verrichten moet vlot aan de steenhouders of anderen kunnen worden gegeven. De bevoegdheid van de beheerder om personen weg te sturen als zij zich niet aan zijn aanwijzingen houden en de verbodsbepalingen, bieden voldoende mogelijkheden om tegen ongewenste activiteiten op te kunnen treden. Aan een uitzondering op de regel als bedoeld in het tweede lid onder a bestaat behoefte omdat men soms dichtbij het graf moet kunnen komen met een motorrijtuig. Deze situatie kan uiteraard verschillen per begraafplaats.

Artikel 5

Met dit artikel wordt beoogd om plechtigheden ordelijk te doen verlopen. Door te eisen dat de mededeling vijf dagen vooraf moet plaatshebben, kan worden voorkomen dat de plechtigheid samenvalt met een begrafenis. Een begrafenis moet volgens de wet uiterlijk op de vijfde dag na overlijden geschieden. Bijeenkomsten die het karakter van een plechtigheid te buiten gaan, kunnen het karakter hebben van een openbare manifestatie. Hiervan moet vooraf kennisgeving worden gedaan aan de burgemeester volgens de Wet openbare manifestaties (Stb. 1968, 157) en mogelijk van toepassing zijnde APV-bepalingen.

Artikel 6

De aard van de werkzaamheden bij het opgraven en ruimen van graven brengt met zich mee dat het bezwaarlijk is om toe te staan dat anderen hierbij aanwezig zijn. De praktijk heeft aangetoond dat er behoefte is aan een wettelijk voorschrift om de toegang hierbij van derden te weren.

Artikel 7

Een schriftelijke kennisgeving is nodig omdat duidelijk vast moet liggen wat voor graf er wordt gevraagd.

De as kan volgens de wet worden bijgezet in of op een graf dan wel in een bewaarplaats, meestal een urnennis.

Bij het begraven van een stoffelijke overschot binnen 36 uur is omwille van urgentie uitsluitend toestemming van de burgemeester noodzakelijk.

Indien de nabestaanden alle of bepaalde werkzaamheden zelf willen verrichten zijn niettemin de aanwijzingen en de hulp van het personeel van de begraafplaats nodig, ook om redenen van veiligheid, in het bijzonder bij het openen en sluiten van het graf. De werkzaamheden kunnen door de nabestaanden en het personeel van de begraafplaats samen worden verricht. De nabestaanden kunnen bijvoorbeeld een begin maken. Vervolgens kan het personeel de handelingen verrichten waar ervaring voor nodig is of die van de nabestaanden te zware lichamelijke inspanning vragen. Het aanbrengen van de grafranden ter stutting van de grond om het geopende graf en het verwijderen van die randen voor het sluiten van het graf zal door het personeel moeten geschieden.

Artikel 8 Vervallen

Artikel 9

De wet eist dat er een verlot tot begraven aanwezig is, afgegeven door de ambtenaar van de burgerlijke stand. Hierbij aansluitend is het gewenst de beheerder van de begraafplaatsen een eigen bevoegdheid te geven om medewerking aan de lijkbezorging te weigeren, indien niet aan de wettelijke vereisten is voldaan.

De bezorging van as omvat zowel het bijzetten als de verstrooiing.

Er mag van worden uitgegaan dat het stoffelijk overschot van de rechthebbende zelf in het eigen graf mag worden bijgezet (lid 2).

De wettelijke minimum grafrusttermijn (lid 3) is de termijn dat een stoffelijke overschot volgens de wet ten minste begraven moet blijven voordat het mag worden geruimd.

Artikel 9a

1. Het gebruik van een zinken kist is op grond van artikel 16 jo. 4 van het Besluit op de lijkbezorging (Stb. 1997, 647) toegestaan voor stoffelijke overschotten die uit het buitenland komen, mits de ondoordringbaarheid is opgeheven. Ook in het laatste geval blijft een zinken of andere metalen kist een belemmering voor een natuurlijke lijkontbinding. Het is daarom gewenst om het zink voor begraving te verwijderen of de overledene in een andere wel geheel vergankelijke kist of ander wettelijk toegestaan omhulsel te bergen.
2. Het is reeds op grond van het Besluit op de lijkbezorging verboden om een stoffelijke overschot te begraven met gebruikmaking van een lijkhoes die niet voldoet aan de voorwaarden van het Lijkomhulselbesluit 1998. In de praktijk bleek dat dit verbod op grote schaal werd overtreden. Om controle zoals bedoeld in het vierde lid mogelijk en logisch te maken, is het nog eens uitdrukkelijk opgenomen in deze verordening.
3. Het bepaalde in het derde lid heeft de bedoeling om het mee begraven van voorwerpen die niet in de grond horen, die niet vergankelijk zijn of die een natuurlijke lijkontbinding kunnen belemmeren, te voorkomen. Er is geen enkel bezwaar tegen het meebegraven van voorwerpen als kindertekeningen, een kleine stoffen knuffel of een rozenkrans. Maar wel tegen technische hulpmiddelen zoals een koelmatras, plastic zakken met kledingresten van het slachtoffer van een verkeersongeval, medisch afval e.d. In twijfelgevallen kan een uitvaartverzorger in overleg treden met de beheerder van de begraafplaats.

Artikel 10

De wet verplicht tot de mogelijkheid van begraven op iedere dag gedurende een bij gemeentelijke verordening te bepalen tijd met uitzondering van zon- en feestdagen. Gemeenten zijn vrij te bepalen dat ook op zondag of een algemeen erkende feestdag wordt begraven. Er zijn gevallen denkbaar waarin de nabestaanden er een belang bij hebben om op een zon- of feestdag een begrafenis of asbezorging te kunnen doen plaatshebben. In de praktijk is het mogelijk om de begraafplaats alleen in bijzondere gevallen hiervoor open te stellen.

Een bijzonder geval kan zich voordoen als de burgemeester toestemming heeft gegeven om een stoffelijke overschot binnen 36 uur te begraven. Sommige nabestaanden vragen om deze toestemming om godsdienstige redenen. Daarnaast kan spoed geboden zijn in geval van lijkvinding.

Artikel 11

Naast de eigen graven noemt dit artikel de verschillende andere soorten van voorzieningen op de begraafplaats. Met deze voorzieningen wordt tegemoetgekomen aan de behoeften van de nabestaanden die de crematie op enige afstand van huis hebben doen plaatsvinden en graag een identificatiepunt in de omgeving hebben om de overledene dichtbij te kunnen gedenken.

Artikel 12

Artikel 13

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 14

Een graf zal alleen buiten de volgorde van ligging worden toegewezen als dit niet bezwaarlijk is voor de situatie op de begraafplaats. Hierbij kan worden gedacht aan het aanzien van de begraafplaats en de gesteldheid van de bodem.

Artikel 15

Een indeling in categorieën is nodig als het college verschillende regels wil vaststellen voor de grafbedekkingen op de graven die liggen op de verschillende delen (categorieën) van de begraafplaats.

Artikel 16

Lid 1 van artikel 16 is opgenomen omdat sommige rechthebbenden in de veronderstelling verkeren dat de uitgiftetermijn pas begint te lopen op het moment van de eerste begraafing of bijzetting.

De Wet op de lijkbezorging bepaalt dat vanaf twee jaar voor het verstrijken van de lopende termijn, verlenging van de graftermijn kan worden aangevraagd. Binnen een jaar na het begin van deze periode moet het college volgens het wetsvoorstel de rechthebbende op het graf mededelen dat de graftermijn gaat aflopen, hetzij per brief, hetzij door aanplakking op de begraafplaats tot aan het einde van de periode dat de rechthebbende om verlenging van de termijn van uitgifte kan vragen.

Zie verder de toelichtingen op de artikelen 21 en 24. De bepaling in de beheersverordening is hiermee in overeenstemming. Het is van belang om de rechthebbenden mede te delen dat verlenging van de termijn tijdig moet worden aangevraagd.

Indien er ten tijde van de opheffing van de begraafplaats nog rechten op eigen graven bestaan, zal in overleg met de rechthebbenden op die graven moeten worden bezien welke beslissingen er ten aanzien van die graven zullen worden genomen.

Het derde lid stelt buiten twijfel dat bijvoorbeeld ook een stichting rechthebbende kan zijn indien daarvoor gewichtige redenen bestaan (artikel 17, eerste en tweede lid).

Artikel 17

Het is gewenst dat er na overlijden van een rechthebbende een nieuwe rechthebbende wordt aangewezen die de verantwoordelijkheid voor de grafruimte en de daaraan verbonden kosten op zich neemt. Tot aanwijzing van een nieuwe rechthebbende kunnen alleen de personen bevoegd worden geacht die belang hebben bij het graf.

Dit zijn in de eerste plaats de bloed- en aanverwanten, genoemd in het eerste lid van dit artikel. De ervaring heeft geleerd dat het gewenst is om slechts één persoon als rechthebbende te doen aanwijzen.

Deze bepaling stelt de termijn op één jaar. Het vierde lid brengt tot uitdrukking dat de termijn met de nodige soepelheid zal worden gehanteerd.

Het verdient aanbeveling dat de overschrijving van het eigen graf schriftelijk aan de nieuwe rechthebbende kenbaar wordt gemaakt.

Artikel 18

Dit artikel is opgenomen om buiten twijfel te stellen dat de rechthebbende afstand van het graf kan doen.

Artikel 19

De vergunningseis geldt voor de grafbedekkingen op algemene en eigen graven. De grafbedekking zal op punten als vormgeving, constructie en materiaalkeuze aan bepaalde minimumeisen moeten voldoen. Deze eisen zijn nader uitgewerkt in de nadere regels van het college. Zij zijn ruim geformuleerd zodat zelden een verzoek om ontheffing zal worden ingediend. De vergunningseis omvat het gedenkteken en de winterharde beplantingen.

Artikel 20

In de dagelijkse praktijk rijzen er nog wel eens wat moeilijkheden over verwijderde bloemen en eenjarige planten zoals afrikanen en geraniums. Omdat de bloemen en planten eigendom zijn van de rechthebbenden op de graven is een waarschuwing vooraf op zijn plaats. Het zou veel te omslachtig zijn de rechthebbenden telkenmale per brief te waarschuwen dat de verwaarloosde planten of verwelkte bloemen zullen worden verwijderd. Het verdient aanbeveling om op het mededelingenbord op de begraafplaats doorlopend algemeen bekend te maken hoe daarmee wordt gehandeld. Het is gewenst om verwelkte bloemen niet te snel te verwijderen omdat gezegd mag worden dat zij passend zijn bij de sfeer van de begraafplaats.

Artikel 21

De bordjes bij de graven met een mededeling voor de grafbezoekers dienen alleen aan de grafbezoeker op te vallen. De mededeling dat het college voornemens is om de grafbedekking te verwijderen wordt ten minste een jaar van tevoren gedaan, zowel aan de rechthebbende op een eigen graf als aan degene die koos voor een plaats in een algemeen graf en daarop een grafbedekking aanbracht. De mededeling aan de rechthebbende op een eigen graf dat de grafbedekking zal worden verwijderd, kan in veel gevallen gelijktijdig worden gedaan met de mededelingen dat de graftermijn verstrijkt en dat het graf zal worden geruimd (zie ook artikel 16, tweede lid, met de toelichting en artikel 24, eerste lid).

De grafbedekking kan ook worden verwijderd nadat het college het grafrecht vervallen heeft verklaard omdat er na het overlijden van de rechthebbende niet tijdig een nieuwe rechthebbende is aangewezen (artikel 17, derde lid). In dat geval geldt eveneens het vereiste van de voorafgaande mededeling per brief of door het plaatsen van een bordje bij het graf gedurende minstens één jaar.

Artikel 22

De aard en de afmetingen van de grafbedekkingen op eigen graven en de termijn van uitgifte van deze graven met het recht om deze termijn telkenmale te verlengen, maken dat bij deze grafbedekkingen niet kan worden volstaan met het minimum aan onderhoud door de gemeente. Daarom zijn de rechthebbenden op eigen graven verplicht de grafbedekking behoorlijk te onderhouden en zo nodig te herstellen. Op 25 oktober 2002 heeft de Hoge Raad de uitspraak gedaan dat graftekens (graven met uitsluitend recht als bedoeld in artikel 28 Wet op de lijkbezorging) middels natrekking in eigendom toebehoren aan de eigenaar van de grond. Hiermee werd het arrest van het Gerechtshof Amsterdam van 4 mei 2002 bevestigd. De consequentie van deze uitspraak is dat de begraafplaats als eigenaar van grafmonumenten aansprakelijk is voor de schade die het grafmonument aan een ander grafmonument of aan een ander object, mens of dier aanbrengt (risicoaansprakelijkheid).

Artikel 23

Het onderhoud door de gemeente is een minimale zorg met de bedoeling dat de begraafplaats als geheel een verzorgd aanzien heeft. In de meeste gevallen is het voldoende als de gedenktekens tweemaal per jaar worden gereinigd.

Op de graven kunnen winterharde beplantingen worden aangebracht, zoals rozen, coniferen en buxushagen. De zorg voor deze blijvende beplantingen kan omvatten, het snoeien, het onkruidvrij houden en het verwijderen van onkruid.

Het verdient aanbeveling om het beleid dat het college ter uitvoering van dit artikel voeren mede te delen bij de afgifte van de vergunning voor het hebben van een grafbedekking en/of bekend te maken op het mededelingenbord op de begraafplaats.

Artikel 24

De mededeling dat het college voornemens is om de graven te ruimen wordt gedaan zowel aan de rechthebbenden op eigen graven als aan degenen die kozen voor een plaats in een algemeen graf.

Zie verder hetgeen is vermeld in de toelichting op artikel 21.

Iedere belanghebbende kan van zijn zienswijze doen blijken, bijvoorbeeld omdat het graf van historische betekenis is (zie artikel 26). Aan de rechthebbende op het graf moet ook worden

medegedeeld dat hij verlenging van de graftermijn kan vragen volgens artikel 27, eerste lid, van de wet. Hij kan ook vragen om de overblijfselen te doen verzamelen om deze weer in dezelfde grafruimte te doen plaatsen, dan wel elders bij te zetten, volgens artikel 24, vierde lid, van de verordening. Degene die in een algemeen graf heeft doen begraven kan volgens artikel 24, derde lid, een aanvraag indienen om de overblijfselen indien mogelijk bijeen te doen brengen voor herbegraving elders. De mededelingen volgens deze bepaling zijn geen voldoende basis om eigen graven te ruimen.

Het derde lid opent de mogelijkheid ook bij ruiming van algemene graven de stoffelijke overblijfselen dan wel de as een andere bestemming te geven dan die welke genoemd is in het tweede lid. Dat wil zeggen dat de overblijfselen niet worden begraven in het verzamelgraf (de beenderenkuil) en dat de as niet op een algemeen terrein wordt verstrooid. Die andere bestemming voor zowel algemene als eigen grafruimten is zo ruim mogelijk omschreven. Zo kan bijvoorbeeld het eigen graf extra diep worden uitgegraven. De overblijfselen kunnen dan in kleine ruimingskistjes in die extra diepte worden geplaatst. De rechthebbende kan dan vervolgens het graf bestemmen voor andere overledenen. Op deze wijze kan het graf gedurende een volgende generatie in dezelfde familie blijven.

Ook is het mogelijk om de overblijfselen opnieuw bij te zetten in een ander graf op dezelfde begraafplaats of deze over te brengen naar een andere begraafplaats.

Artikel 25 Vervallen

Artikel 26

Het is vaak voorgekomen dat graven die van bijzondere waarde zijn, door de werkers op de begraafplaats ondoordacht worden geruimd. De graven kunnen van betekenis zijn vanwege de overledene die er begraven ligt dan wel alleen vanwege het gedenkteken. De overledene kan voor de plaatselijke gemeenschap van betekenis zijn geweest zodat wellicht de naam nog bij de volgende generatie bekend is. Het gedenkteken kan opvallen door zijn vormgeving en door het materiaal. Een voorbeeld is het gietijzer gesmeed door een ijzergieterij, vaak subtiel voorzien van symbolen van de dood. Het ijzer herinnert aan een reeds lang verdwenen nijverheid en is alleen al daardoor van waarde. Andere voorbeelden zijn porseleinen beeldjes. Er dient te worden gezorgd dat graven van bekende overledenen niet ondoordacht worden geruimd en dat vrij zeldzame voorwerpen op een terrein dat zozeer aan het verleden herinnert, behouden blijven. Bij twijfel over de betekenis van het gedenkteken, is het gewenst om een deskundige te raadplegen. De lijst is een inventarisatie van gedenkwaardige graven. Daarnaast kan de inhoud van de lijst een hulpmiddel zijn voor het samenstellen van de monumentenlijst.

Artikel 27

Het college van Burgemeester en wethouders stellen voorschriften vast voor het register van de begraven stoffelijke overschotten en de bezorgde as.

Het register wordt bijgehouden door de beheerder en daarin wordt vermeld:

- de naam, de voornamen en het adres van de rechthebbende op het graf;
- de naam, voornamen, geboortedatum, en datum van overlijden van de overledene, die in elk graf is begraven, met vermelding van de dag der begraving c.q. bijzetting van de urn in de urnentuin;
- de aanduiding van het graf of de urnenruimte, waarin de overledene is begraven (afdeling, vak, grafnummer en grafruimte);
- het bedrag en een specificatie van de geheven begrafenisrechten;
- de tijdsduur van het uitsluitend recht tot begraven in een eigen graf;
- de tijdsduur van de verlenging van het recht tot begraven in een eigen graf;
- de datum van het opgraven van een stoffelijke overschot;
- de datum van het opnieuw begraven van een stoffelijke overschot;
- de datum van overboeking van het recht op grafruimte op naam van een nieuwe rechthebbende;
- de datum van plaatsing van een gedenkteken;
- de datum van ontruiming van het graf c.q. grafruimte;
- de naam van de begrafenisondernemer.

Artikel 28

Het begrip "bezwaren" moet hier ruim worden opgevat zodat ook ideeën of wensen naar voren kunnen worden gebracht. Aan een speciale procedure, die kort en eenvoudig is gehouden, bestaat behoefte om de verlangens van de burger in verband met de piëteit of wegens de zorg voor cultuurhistorische waarden en beplantingen te kunnen signaleren.

Artikel 29

In verschillende gemeenten bestaan er formele en informele contacten met belanghebbenden bij de begraafplaatsen, zoals: de uitvaartondernemer, het rouwcentrum of de kerkelijke instellingen. Door het instellen van een commissie voor de gemeentelijke begraafplaatsen wordt het mogelijk om een gestructureerde inbreng vanuit de verschillende groeperingen in de samenleving te realiseren.

Artikel 30

De datum waarop de oude regeling vervalt, is de datum waarop de verordening in werking treedt.

Artikel 31

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 32

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 33

De verordening treedt in werking op de achtste dag na bekendmaking.

De verordening begraafplaatsen is een besluit van het gemeentebestuur op overtreding waarvan straf is gesteld. Een dergelijk besluit wordt op dezelfde wijze bekendgemaakt als alle overige besluiten van het gemeentebestuur die algemeen verbindende voorschriften inhouden (artikel 139 Gemeentewet). Wel is van belang dat de gemeente gehouden is dit besluit mee te delen aan het parket van het arrondissement waarin de gemeente is gelegen (artikel 143 Gemeentewet).

In artikel 30 wordt geen tijdstip vermeld waarop de oude verordening wordt ingetrokken. Dat is ook niet nodig. De datum waarop de oude regeling vervalt, is de datum waarop de nieuwe verordening in werking treedt.

Artikel 34

In de citeertitel wordt een jaartal opgenomen om de betrokken regeling te onderscheiden van de voorgaande regeling.